

S D III ,
affagt af den anordnede
Enquisitions - Commission
paa
Christiansborg Slot,
den 25. Aprilis 1772.
over
Enevold Brandt.

Med den paafsigte
Kongelige Approbation,
af 27. Aprilis 1772.

Kopenhagen.

Trykt med Kongelig allernaadigst Privilegio udi det Kongelige Universitets
Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Esterleverske,
ved F. C. Godiche, og findes sammesteds tilkøbs.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

D o m

udi Sagen imellem General - Fiscalen paa
den eene, og Greve Enevold Brandt paa den
anden Side.

S

et er tydelig lagt for Dagen, saavel ved Greb Brandts
egen Tilstaesse, som forrige Cabinets-Minister Johan
Friderich Struensees Forklaring, og adskillige Omstændigheder, at Gre-
ve Enevold Brandt ikke alleene haver været Struensees gode Ven, men
endogsaa Fortrolige, til hvem han haver betroet sine største Hem-
meligheder.

Det havde da været hans Pligt, i Betragtning af den naa-
dige Fortrolighed, han stod udi hos Hans Majestæt Kongen, at
søge paa alle optenkelige Maader at raade Bod paa alle de Ting,
som han, efter hans egen Forklaring udi Forhoret, haver misbil-
liget, og maatte finde daarlige, formastelige og fordervelige, saa-
vel for Kongen, som Regjeringen og hele Landet, i Struensees
Levemaade, Tænkemaade og Jordæter.

I dets Sted havet han, som en strafværdig Undersaat og uværdig betroet Kongelig Betient, gjort eet med Struensee, blevet ved at være hans Fortrolige, og sogt at soutenere ham.

Han havet af Struensee ladet sig bruge til at holde alle Folk fra Kongen, paa det der intet skulle aabenbares for Hans Majestæt om det i Struensees Forhold meget lastværdige, og om den Deel, han selv tog deri.

Han havet saavel hemmelig, som for alles Dyne, til hans Med-Undersaatters største Bedrøvelse, viist sig stolt, og en med tilbørlig Respect for hans Konge.

Han havet en beviist Hans Majestæt Kongen den underdanske Erbodighed, enhver af hans Undersaatter er Ham skyldig, og elsters gierne og ved alle Leyligheder af Hiertet ytter sig med i Ord og Gierninger; men snarere været ham imod, for at vinde og beholde Struensees Undest og Bevaagenhed, og for derved at tilvende sig en overdreven Lykke og befordre sin egen Fordeel.

Den *Mémorial*, som er skrevet imellem ham og Struensee, er et Bevis paa hans urimelige Prætentioner, og at han erkendte sit lastværdige Forhold imod Kongen. Altsaa burde han derefter have forandret og rettet sin Opsorsel, og hellere forladt den Post, som var ham modbydlig, og han fandt sig ikke at være skiftet til. Men, han viidte ikke gierne giøre hans Velynder og Beskiermer Struensee imod, som ønskede, formedelst sine Hensigter, at beholde ham om og hos Kongen; Ligesom og Grev Brandt af og ved ham lovede sig meere Lykke saavel i Dienesten, som i Penge-Sager.

Han havet i sit Fag, som *Directeur des Spectacles*, hiulpet Struensee til at sætte Skilsmisse i den Kongelige Familie, ved at udvirke, at Prins FRIDERICH blev anvist en separat Loge i Comoe-

die

Die-Husene, paa det Hans Kongelige Heyhed ikke skulle være i samme Loge, som Hans Majestæt Kongen, og derved faae Leylighed til at aabenbare Brandts og hans fortrolige Dens høystlastværdige Forhold for Kongen.

Han haver ladet sig give og forcere ved Struensee, af Kongens Kasse, i en kort Tid, 60000 Rdcr., da han vidste, eller i det mindste ey burde have vistet om, at han ikke havde fortient dem, hverken ved Meriter i Dienesten, eller efter hans Forhold.

Han haver, ved at tække Hans Majestæt Kongen for denne store Gave, ikke nævnet Summen, som Struensee havde forskaffet ham, formodentlig fordi han vidste, at det ikke kunde hænge ret sammen, og Struensee havde forbuden ham det af Frygt, at Hans Majestæt derved skulle blive oplyst om det, som den hos Struensee fundne approberede Extract siden har aabenbaret for Hans Majestæt, og enhver, som seer den.

Alt dette strafværdige haver Grev Brandt udøvet, endskont hans Samvittighed hvort Oyeblik maatte tilsi ge ham, at han handlede som en utroe Undersaat, og imod den særdeles Pligt og det Baand, som, ved Kongens naadige Fortrolighed, saae paa ham, og de twende Breve fra en *Anonymo*, som blevne fundne i hans Portefeuille, saa eftertrykkelig og saa sandsynlig advarede ham om hans Pligter, og raaddede ham til det, det var for hannem at giøre, saa fremt han ey vilde sætte hans Hoved i Bove.

Intet forte og ledte ham uden Overmod, Lykke-Syge og Begjærslighed til Penge.

I hvor strafværdigt dette anforte end er, saa er det ikke atligne imod denne, af Grev Enevold Brandt selv tydelig og ordentlig ved Forhoret udi Commissionen tilstaade, og ved adskillige Bid-

ner beviiste og bestyrkede, Forbrydelse og Forgrubelse imod og paa Hans Majestæt Kongens egen høye Person; Thi den kand sættes i Lighed med, at han havet villet hazardere at dræbe ham, da saadant et Anfalds Udfald ikke kand vides i Forvejen, og et uheldigt Slag paa et omt Sted ofte harer givet og foraarsaget Dodden.

Han er bleven fortornt paa Kongen, og har villet have Satsfaction af sin Herre, hvis velfortiente Avisoer han burde have modtaget med Anger over sit foregaaende Forhold imod ham, og entholdet sig fra hans Alashn, for ikke tiere at fortorne ham.

Han harer evntimod overlagt med sin fortrolige Ven Struensee, hvorledes og naar han skulle angribe Kongen, og han har ved sig selv betenk, hvad Vaaben han dertil vilde bruge, samt bereedt samme, omendskjont, ved nærmere Eftertanke, ey brugt dem.

Efterat han af Struensee blev advaret, at Kongen var alleene, og det nu var Tid, gaaer han, med beraad Hu, og i fuld Forsæt at havone sig, ind til Kongen, viser de der til Opoartning værende twende Drenge ud af Kammeret, og skyder Slaaen for Doren, paa det ingen skulde kunde komme ind, til at sætte sig imod, eller holde ham fra hans Forsæt og Forehavende, samt nøder Hans Majestæt Kongen ved sin Tale og Angreb til at holde ham fra sig.

Derved beskadigede han Hans Majestæt Kongen paa Halsen, og beed ham i den eene Finger; og i den Tid ligeledes forgreb sig imod hans Belgivrere og Konge med saa formastelige Ord og Udryk, at enhver maae undsee sig for at igentage samme.

Til sit Forsoar harer Greve Brandt vel brugt dette, at Hans Majestæt Kongen havde forladt ham denne Tildragelse; Men, om end saa var, kand det dog ikke anderledes forstaaes, end at Hans

Majestæt

Majestæt haver til en Dind villet overbære en af sine Undersantters saa store Forgribelse. Overalt har han, i denne Henseende, slet intet beviist; og hvor vidt dette strekker sig, er Hans Majestæt Kongen alleene i Stand til at dømme om.

Dette Grev Brandts høyst affrydelige og formastelige Foretagende kand af enhver en anderledes ansees, end som at være den groveste Forgribelse paa Kongens Person, og det største *Crimen læfæ Majestatis*, som kand optænkes; hvorpaa folger den i Lovens 6te Bogs 4de Capituls 1ste Articul fastsatte Straf.

Vi ansee os befoyede at dømme Grev Brandt derefter, og derfore kiende for Ret: "Grev Enevold Brandt bør have
"forbrudt Ere, Liv og Gods, og være degraderet fra hans
"Grevelige og ald anden gammel forundt Værdighed; hans
"Grevelige Vaaben af Skarpretteten paa Nætterstædet sonder-
"brydes; hvorefter Enevold Brandts højre Haand ham
"levendes ashugges, og dernæst Hovedet; Kroppen parteres
"og legges paa Steyle, men Hovedet med Haanden sættes paa
"en Stage".

Commissionen paa Christiansborg Slot den 25 April 1772.

<i>J. K. Juell Wind.</i>	<i>G. A. Braem.</i>	<i>H. Stampe.</i>
(L. S.)	(L. S.)	(L. S.)

<i>Luxdorph.</i>	<i>A. G. Carstens.</i>	<i>Kofod Anch.</i>
(L. S.)	(L. S.)	(L. S.)

<i>J. E. E. Schmidt.</i>	<i>F. C. Sevel.</i>	<i>O. Guldberg.</i>
(L. S.)	(L. S.)	(L. S.)

Den

Den paafulgte Kongelige Approbation lyder saaledes:

Vi have foranserte af den af Os anordnede Inqvistions-Commission paa Christiansborg Slot affigde Dom, som tilfinder Envold Brandt, for hans hovstæfkeselige og formastelige Foretagende og Forgrubelse imod og paa Vores egen Person, at have forbrudt Ere, Liv og Gods, og være degraderet fra hans Grevelige og ald anden han nem forundt Værdighed; hans Grevelige Vaaben af Skarpretteten paa Ketterstædet sonderbrydes; hvorefter hans højre Haand ham levendes afhugges, og dernæst Hovedet; Kroppen parteres og legges paa Steyle, men Hovedet med Haanden sættes paa en Stage; hermied saaledes i alt approberet. Hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Skrevet paa Dørt Slot Christiansborg den 27 Aprilis 1772.

CHRISTIAN.

O. Thott.

Luxdorpb. A. Schumacher. Dons. Höyer.

Kongelig Resolution, anl. Doms Approbation over Envold Brandt.

(2.1)